

kontanthjælpen og boligsikringen til alle andre udgifter, dvs. både kost, tøj og lommepege.

Denne enlige mor har altså haft 1.300 kr. månedligt samt børneydelserne til elregning, telefon, licens, kost, tøj, lommepege, medicin, tandlæge, reparationer og nyanskaffelser, og hvad man ellers har af løbende udgifter. Enhver kan se, at det ikke kan lade sig gøre, og det kunne man altså også i kommunen. Men skatteforvaltningen, som stod for inddrivelsen af den offentlige gæld, ville ikke forhandle om et mindre afdrag.

Sådanne eksempler fra det virkelige liv findes der masser af, og det er efter vores mening fuldstændig uacceptabelt, når det offentlige som kreditor udviser en adfærd, der forstærker sociale problemer og udstødning og marginalisering på den måde. Derfor er det ikke kun et spørgsmål om, at det er den enkeltes egen gældsætning, der er problemet, og derfor synes Enhedslisten, at der er gode punkter i SF's forslag. Men der bør altså tilføjes et punkt, der handler om det offentliges adfærd.

Vi håber, at vi under udvalgsarbejdet med forslaget kan arbejde konstruktivt på at få indarbejdet et sådant punkt. Så bliver forslaget bedre, og så vil vi kunne støtte det helhjertet.

Tom Behnke (FRI):

Frihed er godt, men frihed skal gå hånd i hånd med begrebet ansvar, altså frihed under ansvar. Det nytter ikke noget, at vi indretter samfundet på en sådan måde, at vi alle sammen kun har frihed, men intet ansvar.

Vi må fastholde, at det også, når vi taler om at stifte gæld, er en beslutning, man selv træffer. Man har truffet det valg, at man vil stifte gæld, og så må man også tage konsekvenserne af, at man har gjort det. Og hvis man er i tvivl om, hvorvidt det er klogt eller ikke klogt at gøre det, findes der jo allerede i dag et hav af muligheder for, at man kan få vejledning og rådgivning om, hvorvidt det vil være klogt eller det ikke vil være klogt. Derfor bør vi heller ikke lovgive yderligere på det område, og vi bør ikke tage yderligere initiativer.

Når vi taler om gældssanering, var det jo i sin tid, da man åbnede mulighed for gældssanering, faktisk meningen, at den blev gælds-saneret, selv skulle betale 20 pct. af gælden, men i dag er det ofte sådan, at det beløb er langt lavere. Ikke, at det er blevet nemt at få gældssanering, for det vil jeg ikke påstå, men i de tilfælde, hvor det sker, er den andel, man

selv bliver pålagt at betale, ofte meget lavere end 20 pct. af gælden, og derfor kunne det godt være, at vi tværtimod skulle se lidt på det forhold og få strammet lidt op og få gældssaneringsordningen tilbage på det spor, som oprindeligt var meningen, da man indførte den mulighed.

Vi ser dette beslutningsforslag som værende i bedste fald overflødigt, til dels fordi alt det, man ønsker fra forslagsstillernes side, er informationer, som man kan få, hvis man vil have dem; vi behøver ikke bede en minister om at give os dem.

Og om mange af de spørgsmål, der bliver stillet i de forskellige punkter, kan man jo sige, at mulighederne allerede er til stede i dag. Vi ved jo alle, at når vi henvender os henne i banken og ønsker at få udvidet et lån til det ene eller det andet, er bankrådgiverne meget, meget kvikke til at fortælle, hvad konsekvenserne bliver. Ja, lovgivningen foreskriver direkte, at man skal oplyse, hvad konsekvenserne er, og hvor lang en afdragsperiode osv. der vil være hensigtsmæssig set i forhold til ens egen økonomi. Stort set alle banker har jo også ordninger med budgetkonti og lign., hvor man kan få banken til kvit og frit at sørge for, at ens regninger bliver betalt til tiden og man ikke pludselig en måned står og mangler en masse penge.

Alle disse ordninger er altså allerede i kraft, og vi ved også, at kommunerne har en masse ordninger, som kan hjælpe og vejlede borgerne. Mulighederne er altså til stede, og derfor er der ingen grund til, at man gør mere ved det.

I bedste fald er forslaget overflødigt, men i værste fald – hvis det bliver vedtaget – er det endnu et skridt i retning af at uansvarliggøre befolkningen. For hvad er det for signaler, man sender ud? Man sender igen og igen, og det er jo ret typisk for SF: Folk kan bare gøre, hvad de har lyst til, og går det galt, står hele det store statslige apparat klar til at hjælpe dem op igen. Det er ikke hensigtsmæssigt.

Jeg synes da, det er fint, at vi på en række områder har mulighed for, at man kan hjælpe folk og få dem på fode igen – det er helt fint – men holdningen må aldrig nogen sinde blive, at man fuldstændig uansvarligt kan disponere her i livet uden skelen til konsekvenserne, fordi dette samfund efterhånden er indrettet sådan, at ligegyldigt hvad man gør, ligegyldigt hvor rivende galt det går, ligegyldigt hvor trossede og dumme beslutninger man har truffet, kommer der nogle og hjælper en op igen.